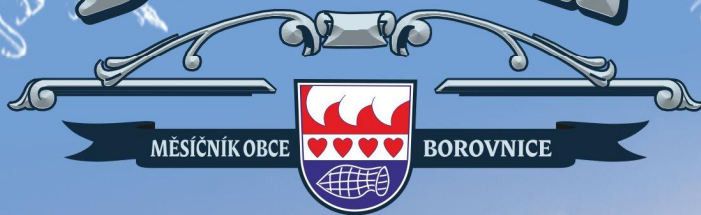

BRODÍK

LEDEN 2014

Zprávy z naší obce:

Záznam z veřejného zasedání	str. 3-7
Odpověď na anonymní článek spoluobčanů z Rájce	str. 7
Poděkování	str. 7

Další informace:

Stomatologická lékařská pohotovost	str. 7
Hewer – služby osobní asistence	str. 8-9
Počasí v prosinci 2013	str. 9
Ztracení psi	str. 9
Povinnost ohlášení souhrnné evidence odpadů do 15. 2.	str. 10

Příspěvky občanů:

Názory bez cenzury:	
- Reakce na výroky a článek zastupitelky p. Witczakové	str. 10-12
- Zveřejňování článků	str. 12
- Vyjádření redaktora	str. 12

Kultura a volný čas:

Pozvánky na akce:	
- Hasičský bál na Vrbici	str. 13
- Ples při svíčkách na Vrbici	str. 14
- Dětský karneval na Vrbici	str. 14

Kronika naší obce:

Společenská kronika:	
- Životní jubilea	str. 15
- Poslední rozloučení	str. 15
- Narození občánka	str. 15
Výpis z kroniky obce Borovnice – rok 1940	str. 16

Z historie:

Procházky historickými publikacemi: Původ názvů vesnic str. 17-21

Trocha poezie:

Historické zamyšlení na Štěpána	str. 21-22
---------------------------------	------------

Věděli jste, že...:

O měsíci lednu	str. 22
Staročeský kalendář na tento měsíc	str. 23

Obálka:

Fotografie kapličky v Rájci	str. 1
Fotografie	str. 24

Uzávěrka následujícího čísla je vždy poslední den v měsíci.

Brodík

**zpravodaj
obce Borovnice**

YDAVATEL:

OBEČ BOROVNICE

Přestavky 1

Kostelec nad Orlicí 517 41

tel.: 494 547 102,

734 559 876

www.borovnice.info

e-mail: obec@borovnice.info

č.ú.: 124 007 1339 / 0800

REDAKČNÍ RADA:

Petr Kotera (Přestavky)

Soňa Rojková (Borovnice)

Martin Kaplan (Rájec)

Přijem příspěvků:

e-mail: brodik@borovnice.info

písemně k rukám redaktorů

schránka na úřadovně obce

GRAFICKÁ ÚPRAVA A TISK:

KOTERA[®]
ART agencia pro reklamu a tisk

Leona Koterová, Přestavky 18

tel.: 724 236 686

www.kotera.info

e-mail: brodik@kotera.info

DISTRIBUCE:

**do všech domácností v obci
Borovnice zdarma**

ZPRÁVY Z NAŠÍ OBCE

Záznam z veřejného zasedání

Dne 12. prosince 2013 se ve společenské místnosti SDH v Borovnici konalo pravidelné veřejné zasedání zastupitelstva, kterého se zúčastnilo všech 9 zastupitelů a 11 občanů.

Rozpočet obce na rok 2014

Starostka obce seznámila přítomné s návrhem rozpočtu obce na rok 2014, jehož základní parametry byly zveřejněny na úředních deskách od 27.11.2013 a podrobný rozpočet je kdykoli v době úředních hodin k dispozici v úřadovně obce.

Rozpočet byl navržen jako vyrovnaný ve výši 3.901.900,- Kč s tím, že výdajová část je rozdělena na výdaje ve výši 3.520.900,- Kč a splátky úvěrů ve výši 381.000,- Kč, což se dohromady rovná příjmové části.

Zastupitelé byli s rozpočtem seznámeni na pracovních schůzkách. Zastupitel P. Kotera upozornil, že dle zák. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím má obec na internetových stránkách zveřejňovat svůj rozpočet stejně podrobný, jako musí obsahovat závěrečný účet výkaz Fin 2-12. Rozpočet na následující rok by měl být zveřejněn po položkách. Starostka obce uvedla, že schválený rozpočet bude na internetu zveřejněn takto podrobně. Zastupitelé rozpočet schválili.

Úprava rozpočtu na rok 2013 č.4

Zastupitelstvu byla předložena k odsouhlasení 4. změna rozpočtu na rok 2013.

Příjmová část byla navýšena celkem o 208 tis. Kč. Největší navýšení bylo u položek daně z přidané hodnoty (180 tis. Kč) a daně z příjmu fyz. osob (165 tis. Kč), k menšímu navýšení pak došlo u daně z příjmu právnických osob a nekapitálových příjmů, přičemž na druhou stranu došlo ke snížení příjmů u položky prodeje pozemků (o 170 tis. Kč).

Výdaje byly oproti tomu navýšeny pouze o 4.800,- Kč, jelikož došlo ke snížení výdajů u neinvestičního příspěvku DSO Brodec na radary (o 100 tis. Kč), výdajů na rozhlas (o 50 tis. Kč), veřejnou zeleň a elektrickou energii (po 10 tis. Kč), přičemž na druhou stranu byly výdaje navýšeny o opravu kanalizace v Borovnici, ČOV Přestavky a související geodetické práce (70 tis. Kč + 23 tis. Kč + 13 tis. Kč), přípojky vody (21 tis. Kč) a další drobnější výdaje za volby, dodavatelské služby, dopravní zrcadla a opravy budov. Zastupitelé úpravu rozpočtu schválili.

Dotace z kraje na úroky z úvěrů

Zastupitelstvu byla předložena k odsouhlasení žádost o poskytnutí finanční podpory z dotačního programu Královéhradeckého kraje v rámci programu „Snížení zadluženosti obcí

a DSO“ na projekt „Úroky z úvěru na Technickou infrastrukturu v Rájci“ pro rok 2014. Celkové náklady roční splátky úvěrů činí cca 60 tis. Kč a dotace má činit max. 50 % z této částky. Zastupitelé žádost schválili.

Prodej parcely ve stavební zóně

Starostka obce předložila ke schválení kupní smlouvu s p. Michalem Papáčkem ze Skořenic čp. 25, zpracovanou zprostředkovatelem realitní kanceláří M&M reality holding a.s., týkající se prodeje pozemku parc. č. 126/47 v k.ú. Rájec (nová stavební zóna) o celkové výměře 1.324 m². Prodej bude uskutečněn za zastupitelstvem stanovenou prodejní cenu 230,- Kč/m² v celkové výši 304.520,- Kč. Kupující se zavazuje do 3 let od převodu na tomto pozemku postavit a zkolaudovat rodinný dům. Zastupitelé uvítali zájem o dlouho nabízenou parcelu a smlouvu schválili.

Úhrady za pečovatelskou službu

Město Kostelec n. Orli. požádalo zastupitele Obce Borovnice o schválení dodatku č. 1 ke smlouvě o zajištění a poskytování pečovatelské služby a o přidělování bytů v domech s pečovatelskou službou v Kostelci n. Orli.

Dodatek smlouvy se týká změny plateb za poskytování pečovatelské služby spočívající v tom, že pokud občan, kterému byl přidělen byt v domě s pečovatelskou službou v Kostelci n. Orli., provede změnu svého trvalé bydliště do Kostelce n. Orli., nebude Obec Borovnice nadále muset hradit poplatky za tyto služby pro své občany a bude hradit pouze jednorázovou částku při přidělení bytu občanovi ve výši 16.000,- Kč. Tento dodatek nabývá účinnosti 1.1.2014 a byl schválen.

Odkup pozemku do majetku obce

Na základě odsouhlasení žádosti (na minulém veřejném zasedání) byla připravena kupní smlouva s p. Marií Bednářovou z Přesta-

vlk čp. 24 a p. Janou Řehákovou z Lupenice čp. 94 o odkupu jejich pozemku č.parc.st. 109 v kat. území Rájec o výměře 226 m² za cenu dle provedeného odhadu v celkové výši 4.520,- Kč. Jedná se o pozemky pod vodárnou v Přestavlkách a odkup byl schválen.

Směna pozemků u ČOV Přestavlký

Starostka obce dále předložila zastupitelstvu k odsouhlasení smlouvu s p. Františkem Kinským z Kostelce nad Orlicí čp. 266, týkající se směny jeho pozemků č. 199/7 o vým. 54 m² a p.č. 146 o vým. 27 m² v k.ú. Rájec za část pozemku v majetku Obce Borovnice p.č. 200/4 o vým. 81 m² taktéž v k.ú. Rájec. Smlouva byla odsouhlasena.

Splašková kanalizace a ČOV

Zastupitelstvu byl předložen k odsouhlasení **Provozní řád splaškové kanalizace a ČOV Obce Borovnice**, zpracovaný pověřeným zástupcem ve věcech provozních p. Bulířem. Provozní řád stanovuje provozní podmínky a přípustné množství a složení látek obsažených v odpadních vodách tak, aby čistíčka byla schopna odpad zpracovat a nebyla znehodnocena látkami, které do odpadních vod nepatří. Toto je pro zachování funkčnosti nové ČOV potřeba a zastupitelé proto tento provozní řád odsouhlasili.

Zastupitelstvo dále schválilo předložený návrh **smlouvy o odvádění odpadních vod**, která má být uzavřena mezi Obcí Borovnice jako majitelem a provozovatelem ČOV a všemi odběrateli této služby, napojenými na kanalizaci a ČOV. Ve smlouvách je kromě běžných ustanovení stanoven také způsob fakturace a plateb.

Kromě provozního řádu splaškové kanalizace a ČOV byla p. Bulířem zpracována také kalkulace předpokládaných nákladů na provoz, z níž byla stanovena **výše stočného** tak, aby pokryla náklady a návratnost investice

byla splacena do 20 let. Výše stočného byla stanovena součinem odebraného množství vody dle vodoměru a odhadu v předložené kalkulaci ve výši 28,50 Kč. Odhad nákladů se ale může lišit a v průběhu roku se může změnit jak směrem nahoru, tak samozřejmě v případě nižších nákladů směrem dolů. Dle vyjádření p. Bulíře obec v této oblasti nepodniká a nemůže na této službě vydělávat, bude pouze rozúčtovávat skutečně vynaložené náklady těm, kteří tuto službu využívají.

Poskytování knihovnických služeb

Město Kostelec n. Orli prostřednictvím své Městské knihovny předložilo zastupitelstvu Obce Borovnice smlouvu o poskytování regionálních knihovnických služeb, týkající se dodávání výměnného fondu knih, bezplatného poradenství a vzdělávání knihovníků nebo pomoc při revizi či aktualizaci knihovnických fondů a zavádění informačních technologií. Tyto služby byly dosud hrazeny z příspěvků Královéhradeckého kraje, nyní budou zpoplatněny jednorázovým poplatkem 1.000,- Kč za obec a rok. Smlouva byla schválena.

Změna dopravce u nákupní linky

Starostka obce přednesla návrh na změnu dopravce u nákupní linky do Chocně. Dopravu by mohl nově zajišťovat p. Žampach ze Skořenic, který by mohl každý čtvrtek od 9. hod. svážet občany z Borovnice, Přestavlk a Rájce do Chocně mikrobusem pro 8 lidí (+ řidiče) pouze za 7,- Kč / km a čekání 100,- Kč / hod. V současnosti obec vydává cca 50 tis. Kč ročně za přistavení autobusu firmy Audis, u kterého si poté zájemci stejné musí zaplatit jízdné. Současnou situaci zastupitelka Pavlína Witczaková označila za neudržetelnou, zatímco zastupitelka Marie Kaplanová naopak trvala na zachování stávajícího stavu, jelikož uvedený mikrobus by nestačil pro všechny zájemce.

Padly návrhy na dočasné zavedení této nové dopravy na zkoušku, což p. Kaplanová označila v zimním období za špatné a navrhla tuto zkoušku provést až na jaře, jelikož v zimě tuto službu lidé využívají nejvíce. Po dlouhé diskusi nakonec bylo hlasováno buď pro zachování nebo pro změnu dopravce. Zastupitelé změnu prozatím neodsouhlasili a vrátí se k tomu na jaře.

Žádost o koupi obecního pozemku

Paní Mgr. Marcela Hušková z Přestavlk čp. 12 předložila zastupitelstvu žádost o odkoupení obecních zbytkových pozemků v k.ú. Rájec p.č. 353/3 o výměře 6 m² a 354/3 o výměře 9,2 m², z důvodu využívání a obhospodářování tohoto pozemku a jeho scelení s parcelou č. 300/1, které je vlastníkem. Zastupitelé souhlasí s odprodejem těchto pozemků v celkové výměře 15,2 m² za odhadní cenu.

Vyhláška o poplatku za odpady

Místostarosta obce požádal zastupitelstvo o odsouhlasení obecně závazné vyhlášky č. 1/2013 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Výše poplatku zůstává nadále v nezměněné výši 500,- Kč za poplatníka ročně, pouze je dle zákona nutné doložit skutečné náklady za předcházející rok (nyní 2012). Jedná se tedy spíše o administrativní věc, kterou bylo nutné odsouhlasit, aby byla vyhláška v roce 2014 platná.

Vyhláška zrušující OZV č. 2/2007

Místostarosta obce dále předložil kodex souhlasení obecně závaznou vyhlášku č. 2/2013, kterou se ruší OZV č. 2/2007 o místních poplatcích. Důvodem k přijetí této vyhlášky je to, že dva z těchto poplatků (za odpady a za psy) již řeší nové samostatné

vyhlášky a zbylé dva poplatky se obec rozhodla již nevybírat, jelikož např. poplatek ze vstupného není již kde vybírat a spolům při pořádání venkovních akcí byl poplatek po celou dobu promíjen.

Příjezdová cesta a přípojka elektřiny p. Placheckého z Borovnice

Pan Roman Plachecký podal zastupitelstvu své vysvětlení stavu ohledně žádosti o vyměření pozemku pro jeho příjezdovou cestu. Ohradil se proti tvrzení, že byl přítomen při vyměřování pozemku a uvedl, že v tuto dobu byl prokazatelně v zaměstnání. Viděl sice jindy na místě zeměměřiče, ale tehdy pouze hledali nějaké záchytné body a k vyměřování nedošlo. Vytyčené kolíky našel podle jeho vyjádření až jiný den po příchodu z práce.

Pokud se týká elektrické přípojky, rozhodnutí bylo provedeno již minulým zastupitelstvem a obec byla účastníkem řízení. Vše je v rozhodnutí MÚ Kostelec nad Orlicí, které bylo doručeno Obci Borovnice a dalším účastníkům veřejnou vyhláškou a Obec Borovnice proti tomuto rozhodnutí neměla výhrady. Rozhodnutí i další dokumenty p. Plachecký na místě předložil. Zastupitelé věc znovu projednají na následující schůzce.

Havarijní stav kanálů

Paní Jirešová upozornila na havarijní stav kanálu v Borovnici, jehož oprava byla na minulém zasedání odsunuta na jaro. Zastupitel Petr Kotera vysvětlil, že nebyla odsunuta na jaro proto, že by nebyla uznána potřeba opravy, ale jelikož byla předložena na všechny opravy pouze jedna cenová nabídka a nebyly osloveny žádné další firmy, což v době existence zákona č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách je docela problematické, jelikož od 1.4.2012 mají obce jako kterýkoli jiný subjekt veřejné správy profil zadavatele, kde se zveřejňují zakázky

s mnoha dalšími informacemi. Zastupitel P. Kotera upozornil, že např. Město Kostelec n. Orl. má v profilu mnoho zakázek (včetně oprav chodníků), zatímco naše obec jej má prázdný, přestože stále zadává opravy chodníků ap. Paní Jirešová uvedla, že nejde tolik o peníze, ale aby se nikomu nic nestalo a že kanál je skutečně ve velmi špatném stavu.

Pan Tomáš Koleč upozornil, že i v Přestavkách by bylo třeba opravit kanál u rozcestí směrem od bytovky do postranních uliček. Na jaře má být provedena kontrola a případná oprava všech kanálů ve všech částech obce Borovnice.

Pozvánky na jednání o ČOV

Pan Tomáš Koleč dále přednesl svou výhradu k pozdnímu roznesení pozvánek na jednání s p. Bulířem ohledně ČOV Přestavky. Starostka obce odpověděla, že to bylo svoláno na poslední chvíli – ve čtvrtek bylo jednání zastupitelstva, v pátek p. Bulíř ještě nedal termín tohoto jednání a termín byl p. Bulířem stanoven až v pondělí, kdy byla pozvánka na úterní schůzku roznesena.

Práce p. Hlaváčka na silnici

Zastupitel Martin Kaplan z Rájce se dotázal starostky obce, kdo poslal obecního zaměstnance p. Hlaváčka uklízet silnici ke Lhotám u Potštejna. Starostka obce odpověděla, že ho poslala uklidit popadané větve ze silnice na Lhoty, jelikož to bylo nebezpečné a Správa a údržba silnic nebyla v tu chvíli schopna to zajistit. Silnice sice není v našem majetku, ale je v našem katastru a raději nechala zaměstnance to uklidit, než se stane nějaká nehoda. S tím mnoho zastupitelů vyjádřilo souhlas.

Na závěr starostka obce všem přítomným poděkovala a poté zasedání ukončila.

zapsal Petr Kotera

Odpověď na anonymní článek spoluobčanů z Rájce

Ač nejsem příznivkyně některých příspěvků v našem zpravodaji, je mojí povinností reagovat na článek, neboť se jedná i o další zastupitele a členky sociální komise v Rájci.

1. Především, když mám potřebu něco zveřejnit, rádzně se podepíši a neskrývám se za spolubčany.

2. Termín rozsvícení stromečku bylo zveřejněno bez našeho vědomí.

3. Pokud mně je známo, v žádné obci neorganizují rozsvícení stromu členky sociální komise, ani to není jejich povinnost.

4. V Rájci si každoročně kulturní program, za naší pomoci, nacvičily děti z naší vsi. Až do loňského roku. Občerstvení připravily ženy, bez ohledu, jestli jsou členkami sociální komise, nebo některé další ženy.

5. Po posledních zkušenostech (ať kritika od občanů, kteří nikdy nepomohli, nebo nezám mladých o jejich vystoupení u stromečku), nás přešla chuť něco dalšího organizovat.

Po zveřejnění jsem ihned oznámila starostce obce, dalším zastupitelům, hasičům i občanům, že letos se organizace musí ujmout jiní občané, především kritici. Myslím, že to je věc celé obce. Nestalo se tak. Lepší je nic nedělat a jen kritizovat.

Já doufám a věřím, že v příštím roce se opět u nás obnoví tradice slavnostního rozsvícení vánočního stromku.

*Marie Kaplanová,
předsedkyně sociální komise*

Poděkování

Tímto děkuji všem členkám sociální komise za jejich práci v uplynulém roce. Ať se jednalo o organizaci setkání důchodců, vítání občánků, zájezd pro děti, návštěvu divadelních představení nebo zajištění dovozu obědů pro naše občany do všech obcí a v neposlední řadě o osobní návštěvy našich občanů při jejich životních jubileích.

Za to jim velice děkuji.

*Marie Kaplanová,
předsedkyně sociální komise*

DALŠÍ INFORMACE

Stomatologická lékařská pohotovost

Stomatologická lékařská služba první pomoci okresu Rychnov nad Kněžnou má ordinační hodiny v sobotu, neděli a o svátcích od 8 do 12 hodin.

12.01.	MUDr. Šmídová Alena	Poliklinika, Pulická 99, Dobruška	494 622 550
18.01.	MUDr. Dvořáková Soňa	Komenského ul.44, Rychnov n.Kn.	775 224 093
19.01.	MUDr. Šťastná Ludislava	ZS Rokytice v Orlických horách	494 595 292
25.01.	MUDr. Tancurinová Jana	nám. Dr. Lutzowa 345, Vamberk	736 419 151
26.01.	MUDr. Veselská Renata	Poliklinika, Mírové nám. 88, Týniště n.Orl.	494 371 781
01.02.	MUDr. Tůmová Věra	J. Pitry 344, Opočno	494 667 154
02.02.	MUDr. Valešová Pavla	Poliklinika, Pulická 99, Dobruška	494 622 114
08.02.	MUDr. Sudová Simona	Poliklinika, Mírové nám. 88, Týniště n.Orl.	494 371 031
09.02.	MUDr. Tomanová Libuše	Poliklinika, Mírové nám. 88, Týniště n.Orl.	494 542 102

HEWER - občanské sdružení poskytuje služby osobní asistence seniorům a lidem s tělesným, smyslovým nebo mentálním postižením již od roku 1997.

Služba je poskytována v místě pobytu klienta 24 hodin denně, 7 dní v týdnu, včetně víkendů a svátků.

Osobní asistent pomůže s péčí o sebe (oblékáním, česáním a podobně), osobní hygienou a koupáním, s vařením a podáváním jídla, s péčí o domácnost, s nákupy, s doprovody k lékaři, na úřady, na procházku, za kulturou či sportem, s dalšími úkony běžného života a navíc s Vámi osobní asistent posedí a popovídá si, kdykoliv si budete přát.

Osobní asistence nebo pečovatelská služba? Klidně obojí!

Co je osobní asistence? Jistě se shodneme, že pro mnohé z nás je „osobní asistence“ stále tak trochu neznámým pojmem. Osobní asistence je název pro službu, která pomáhá těm, kteří se chtějí nebo potřebují začlenit zpět do společnosti a zároveň zůstat ve svém domácím prostředí. Možná Vás překvapí, že to není nová služba a zájem o ni mezi lidmi roste.

Zatímco pečovatelská služba je českými seniory hojně využívána, osobní asistence je často spojována spíše s osobami se zdravotním postižením. Osobní asistence je přitom vítanou službou právě pro seniory.

„Většina pečovatelských služeb má stanovenou pracovní dobu od rána do odpoledne pět dní v týdnu. Osobní asistence je 24 hodin denně, 7 dní v týdnu připravena zajistit uživatelům pomoc se sebeobsluhou a hygienou, jídlem, nákupy i péčí o domácnost. Využití služeb osobní asistence je proto nej-

lepší možností, jak zůstat co nejdéle v domácím prostředí bez zvýšených zdravotních a bezpečnostních rizik“ vysvětluje Kateřina Henychová, vedoucí střediska osobní asistence občanského sdružení Hewer.

V objednaných hodinách vykonává osobní asistent přesně to, co si uživatel přeje – může pomáhat, obstarávat, doprovázet, nebo jen dělat společnost a „bezpečností dohled“. Uživatel služby osobní asistence si může být jist, že k němu bude docházet stejný asistent, případně se u něho bude střídát dvojice asistentů a kdykoliv bude potřebovat, může požádat o jejich výměnu za někoho jiného.

„V moderní společnosti často neplatí dřívější role a funkce rodiny, proto musí být doplněny jinými nástroji. Umožnit všem, kteří to potřebují, zůstat doma a zároveň péči nepřetěžovat rodinné příslušníky, to je úkolem jak osobní asistence, tak pečovatelské služby. Osobní asistence však poskytuje pomoc nepřetržitě i během víkendů a svátků.“

Hewer – občanské sdružení kromě osobní asistence poskytuje i tzv. sociální aktivizaci určenou především pro klienty po cévní mozkové příhodě, s Parkinsonovou chorobou, nebo s demencí Alzheimerovského či jiného typu. Cílem služby je co nejdříve možné uchování schopností klienta (případně jejich zlepšení), aby mohl žít se svou diagnózou kvalitní život ve svém prostředí. Aktivizace se provádí u klienta doma na základě individuálního rehabilitačního plánu nejlépe dvakrát týdně po dobu jedné hodiny. K rehabilitačním aktivitám patří kognitivní rehabilitace (rehabilitace základních funkcí mozku – paměť, prostorová a vztahová orientace, emoční stabilita, vybavování souvislostí, komunikační dovednosti, udržení pozornosti a koncentrace) a rehabilitace jemné a hrubé motoriky (pohyby prstů,

ruky, nohy, úst, mimických svalů, celého těla, cvičí se soustředěnost, přesnost a adekvátnost pohybů).

Také potřebujete nějakou dobrou duši, která Vám pomůže zůstat ve Vašem domácím prostředí? Máte zájem o osobní asistenci? Pokud ano, obraťte se přímo na pracovníky Heweru, kteří Vám rádi poskytnou více informací o službách osobní asistence sdružení Hewer. Více informací najdete na internetových stránkách www.pecovatel.cz.

Kontakt pro Královéhradecký kraj:

Hewer – občanské sdružení

Mgr. Kateřina Henychová, ved. střediska

tel. 736 505 553

e-mail: hradecko@pecovatel.cz

Počasí v prosinci 2013

Opět Vám přinášíme informace z amatérské meteostanice, která je v provozu od konce roku 2011 a je umístěna v Rájci na rodinném domě čp.5,:

Průměrná teplota za měsíc 2,6 °C

Minimální teplota za měsíc -5,0 °C

Maximální teplota za měsíc 10,3 °C

Průměrná vlhkost za měsíc 89 %

Minimální vlhkost za měsíc 63 %

Maximální vlhkost za měsíc 96 %

Maximální rychlost větru 54,7 m/s
(1 m/s = 3,6 km/h)

Srážky celkem za měsíc 18 mm

Chladné dny (<10 °C) 29 dní

Mrazivé dny (<0 °C) 15 dní

Přízemní mraz (<0 °C) 18 dní

Deštivé dny 7 dní

Více informací najdete na internetových stránkách (www.pocasirajec.unas.cz/meteo a www.facebook.com/PocasiRajec), nebo je poskytnu mailem: kaplanm2@seznam.cz, popřípadě osobní návštěvou.

Martin Kaplan

Ztracení psi

Hledá se Amy

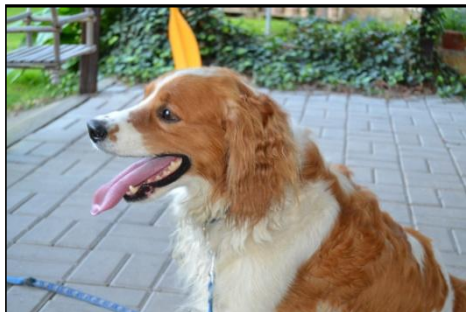
Ztratila se fenka plemene šeltie zlatého zbarvení, 3 roky stará, s tetováním 8099 a mikročipem č. 203098100265138. Ztratila se v Rychnově n.Kn. dne 26.12.2013. Naposledy byla viděna dne 27.12.2013 poblíž Rychnova n.Kn.

Máte o pohřešované Amy jakoukoliv informaci? Volejte Národní registr majitelů zvířat tel. 602 611 053 (24hodinová služba) nebo e-mail na info@narodniregistr.cz.

Zaběhnutý Semík

Dne 1. ledna odpoledne se zaběhl ve Vamberku na Mníšku pes "Semík" Špringlšpaněl (kříženeček), 5let, modrý obojek.

Děkujeme za případné info na telefon číslo 777 589 656.

S pozdravem Zdeněk Kotyza.

Povinnost ohlášení souhrnné evidence odpadů do 15. února!

Upozorňujeme producenty odpadů na povinnost ohlášení souhrnné provozní evidence za kalendářní rok 2013 do **15. 02. 2014**. Tuto povinnost stanovuje zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů. Týká se všech původců, kteří v roce 2013 vyprodukovali či nakládali s více než 100 kg nebezpečného odpadu nebo více než 100 t ostatního odpadu.

Dále se tato povinnost vztahuje na oprávněné osoby, které v daném kalendářním roce nakládali s odpadem, na provozovatele skládek a na provozovatele zařízení k odstraňování nebo využívání odpadů, sběru a zpracování autovraků a elektroodpadu. Souhrnná provozní evidence odpadů se ohlašuje elektronicky prostřednictvím Integrovaného systému plnění ohlašovací povinnosti (ISPOP) obci s rozšířenou působností podle místa provozovny.

Více informací na tel. čísle: 494 337 227.

*Stavební úřad - životní prostředí
MěÚ Kostelec nad Orlicí*

Návod na postup najdete na internetu:

http://www.inisoft.cz/public/upload/attachments/k-strankam/podp_dokument/hlaseni_odpadu_ispop.pdf

NÁZORY BEZ CENZURY

Reakce na výroky a články zastupitelky p. P. Witczakové

Udavač: Budu přesně citovat slova p. P. Witczakové při debatě na mimořádném veřejném zasedání. Takovým všude na úřadech a na policii říkají udavači, ať se na mě nikdo nezlobí, já s nimi souhlasím. Podle ní a dotčených úřadů, jak tvrdí, ten kdo napíše jakoukoliv podepsanou stížnost nebo oznámení ať z pracovních, úředních či jiných pohnutek, stane se **udavačem**.

Pan Koleč znečišťuje svými exkrementy spoustu let naší obec: Mám řádné povolení k napojení do obecní kanalizace ukončené ČOV ve vlastnictví obce Borovnice. Tudíž nařčení a pomluva, že znečišťuji obec, se nezakládá na pravdě! Ten, kdo nesl odpovědnost za znečištění obce, byla obec sama v ruce tehdejšího vedení obce. Co se týká vyvážení tehdy nefunkční ČOV a mé neplacení je opět lživé! Nefunkční čistíčka odpadních vod se několikrát vyvážela a

tento skutek nám byl zpoplatněn. Mohu doložit povolením a fakturou o vývozu. Co se týká lidí v obci. Znáám několik občanů, co léta nevyvezli svůj septik. Roky jsem sekal různé příkopy a místa, kde něco vytékalo. Co nezákonně prokoplé septiky a jímky kamsi do ztracena? A co chlévy.....? Jsem zvědav na poctivost občanů, jak tvrdí. Mě nešlo o placení, ale o princip. Lidé co mají vše v pořádku, se nemusí ničeho obávat.

Svým konáním ji vědomě připravuje naschvál o finance: **V našem právním státě mám možnost jako občan tohoto státu při neřešených problémech oslovit patřičné orgány, které jsou zde pro nás obyčejné občany! Kdyby se chovaly tak, aby byly jakožto veřejná instituce vzorem a příkladem pro občany, nemohl bych je ničím ohrozit.** Paní starostka nedbala mých upozornění! O tom vám může vyprávět p. R. Plachecký. Na veřejném zasedání řešil špatné vyměření příjezdové cesty. Ubil je důkazy a argumenty dané situace. Stejně si p. starostka tvrdila své! Kdo tedy lže? Navíc soestné názory p. starostky a některých zastupitelů. Ať se otáčí nahore u kravína a jezdí jen ze shora, když se nemůže vytočit. Nebo ať si nekupuje uhlí, když se na špatně vyměřenou cestu nevejde nákladák. Lidi o tom už ani nejde psát. To musíte slyšet a vidět! Kdo zadal vyměření a jak?! Kdo špatně koordinoval tuto činnost?! Mě je to jasné. Presto nepřiznají chybu! Tomu se říká arrogance! Jsou tady ještě pro lidi?

Vyhrožoval: jenom upozorňoval!

Podá trestní oznámení on na nás: **Má reakce zněla přesně takto. Pokud obec nebude řešit možnou trestnou činnost na obecním úřadě ohledně stavebních pozemků, kde šlo o ztráty v milionech, může se stát, že podá trestní oznámení někdo na ně.** A to, že si píší zápisy ze zasedání sami s ohledem na to, jak stíhají, pochytí a v hlavě zpracují, za to

já nemohu. A nejsem jediný, kdo na to poukazuje, že zápis ze zasedání není úplně přesný v detailech!

Rebel: **Přítomná občanka obce p. I. Drahošová se mně na mimořádném veřejném zasedání zeptala. Tomáši, proč nejdeš kandidovat? Má odpověď zněla přesně takto. Jak bych mohl kandidovat, když jsem jezdil na motorce jako blázen a ohrožoval jsem své okolí, jako kluk jsem porušoval, co se dalo. Jak bych teď měl někoho stavět do latě. Prostě jsem byl rebel. Nic víc, nic míň. Výrok p. P. Witczakové je opět nepravdivý!**

Co se týče zveřejnění záměru prodeje pozemků v naší obci na **úřední desce**, která musí být nepřetržitě veřejně přístupná. Podniknul jsem kroky na objasnění této situace z důvodu neustálého tvrzení p. P. Witczakové, že je dostačující ke zveřejnění záměru internet a úřední deska na obecním úřadě, která podléhá uzamykacímu režimu! Uvidíme, kdo má pravdu.

A pokud jde o mé chybné psaní, mohu jen říct ano, napsal jsem žádost se špatným parcelním číslem i výměrou, protože se během měsíce změnila. Sám jsem to zjistil a opravil. Díky mé nepozornosti jsem napsal špatně jméno. Až mě p. starostka S. Rojková bude hanit u p. P. Witczakové, že neumím psát článek o třech řádcích, měla by začít u sebe. Její oznámení o technické prohlídce kanalizace na mém pozemku ve dnech 12. 11. - 14. 11. 2013 o čtyřech řádcích bylo chybné! Zmýlila se v datumu o měsíc, a přesto jsem nechal pracovníky na soukromém pozemku vykonat tuto činnost a nedělal problémy. Tady nejde o mě, ale o dobrou či špatnou práci paní starostky! Kdyby nemohli vykonat jakoukoliv činnost díky těmto chybám, jde o ztráty v tisících! Nezařídila ani svolání schůze ohledně ČOV týden dopředu a spoléhá, že si

lidé zařídí volno s jednodenním předstihem této pozvánky, aby mohli přijít! Nebyla ani 50% účast! Je to správné?

Starostování by někdo nedělal ani za padesát tisíc, jak tvrdí p. P. Witczaková. Někdo prostě na to nemá! Jsou zde lidé, kteří by to dělali i za dvacet tisíc. Za třicet tisíc, nebo o něco méně a k tomu určitě patřící náhrady je krásné. Dobře si zorganizovat práci, být pružný, chtít a umět dělat. Být zastupitelem, tak tam rozhodně nebudu sedět nečinně a nestane se, že proděláme sedm milionů na stavební zóně v Rájci! Nebo abych toleroval nezákonné praktiky paní starostky a její vybočení za hranice pravomocí, které ohrožují obec! To, že jí někteří zastupitelé tolerují její manýry, nebo jí dokonce v tom podporují, je hrozné! Být starostou je poslání. Umět si získat lidi a být tu pro ně, nedokáže každý.

Snažil jsem se reagovat na výroky týkající se obce a mně, k nimž mám co říct. Článek zastupitelky p. P. Witczakové jen potvrdil nenávistný postoj vůči mně a neovladnutí dané situace.

Momentální situace, je ostudou komunální politiky v naší obci!

Tomáš Koleč

Zveřejňování článků

Vážené zastupitelstvo obce Borovnice. Chtěl bych se zmínit něco o měsíčníku obecního úřadu „Brodík“. Tento časopis jsme přivítali všichni, hlavně ti, kteří se nezúčastňujeme veřejných zasedání.

Je skutečně dobře výtvarně vytvořený a nejen to, je v něm souhrn veškerých zpráv z obce. Tento časopis je financován obecním úřadem. Proto mně udívá, že se stává neorganizovaným zpravodajem všeho možného. Zvláště některých subjektivních názorů občanů, které se pravidelně objevují v tomto časopisu.

Myslím si, že by tento časopis měl mít i nějaký řád. Vždyť stížnost by mohl každý projevit i na veřejném zasedání schůze zastupitelstva, nebo přímo na obecním úřadu.

Doporučoval bych těm, kteří chtějí pravidelně kritizovat obec, čili některé členy zastupitelstva, aby si zřídili vlastní vydavatelství a za své... Nikoliv na úkor obce. Vždyť kdyby takto postupovala jen třetina občanů, musel by tento časopis být nejmíň stostránkový. Jak vlastně je postup zveřejnění článku. To stačí zajít jen za tiskařem, a nebo jak?

Děkuji za pochopení.

Černý Josef, Přestavky 4

Vyjádření redaktora

Jistě jste si všimli, že jsem se dosud k příspěvkům nijak nevyjadřoval. Vzhledem k narůstajícím neshodám ovšem cítím potřebu uvést některé věci na pravou míru.

V Brodíku nikdy nebyla prováděna cenzura a zveřejňovány nebyly pouze ty příspěvky, které obsahovaly vulgaritu či nevhodný obsah. **Před vydáním předchozího příspěvku p. Koleč je jsem na popud starostky obce, která dává souhlas k tisku každého čísla zpravodaje, rozeslal jeho příspěvek zastupitelům s tím, že je třeba dát vyjádření, zda mají tyto články vycházet nebo zda budou zakázány, ale vystavíme se riziku nařčení z cenzury.** Odpověď byla jednoznačná. Přestože zastupitelé vyjadřují nelibost ohledně mnohdy zbytečných a přehnaných výtek proti vedení obce, zároveň uznávají, že v němčem má pravdu a prakticky všichni byli pro zveřejnění a nezavádění cenzury. Dva měsíce poté je opět poprask a zkoumá se, jak za to za všechno potrestat mne. Tyhle žabomyší války mne opravdu nebaví! Já se raději věnuji jinému psaní a jiné činnosti, viz rubrika *O historii*.

Petr Kotera

POZVÁNKY NA AKCE

Hasičský bál

SDH VRBICE VÁS SRDEČNĚ ZVE NA

TRADIČNÍ

Hasičský bál

na VRBICI

V SOBOTU

11. ledna 2014 od 20 hod.

HUDBA: RELAX JAROMĚŘ
BOHATÁ TOMBOLA, CENY LIDOVÉ

ČESKÝ ČERVENÝ KŘÍŽ VRBICE

POŘÁDÁ

V SOBOTU 1. ÚNORA 2014

PLES

při SVÍČKÁCH

Začátek ve 20.00 hodin.

HUDBA: HPK Band

ČČK Vrbice pořádá

DĚTSKÝ KARNEVAL

V neděli 2. února 2014

od 15 hodin

v prostorách obecního sálu na Vrbici

soutěže, tombola

pro masky jsou připraveny odměny

Kronika naší obce

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Životní jubilea

Tento měsíc slaví významné životní jubileum
84 let paní **VLASTA LICHTENBERKOVÁ**
Rájec čp. 24

*Jubilantce přejeme do dalších let všechno
nejlepší, hlavně hodně zdraví.*

sociální komise

V měsíci prosinci nás
ve věku 75 let
navždy opustila
naše spoluobčanka

p. **ALENA KROULOVÁ**
z Borovnice.

*Všem pozůstalým vyslovujeme
upřímnou soustrast.*

sociální komise

Dne 30. 12. 2013
se rodičům Martinu Janečkovi
a Kamile Huškové z Přestavlk
narodil nový občanek obce

MATYÁŠ

*Rodičům i malému Matyáškoví
přejeme hlavně hodně zdraví,
štěstí a radosti.*

sociální komise

VÝPIS Z KRONIKY OBCE BOROVNICE

I letos budeme pokračovat ve zveřejňování výpisů z kroniky obce Borovnice. Paradoxně začínáme posledním zápisem v první dochované kronice ve státním archivu Rychnov n.Kn.

Rok 1940

Leden: do poloviny měsíce teploty -2 až -13°C, 15.1. jeden den +1°C tepla, noční mrazy -13 až -25°C, v druhé polovině měsíce silné vřtí a vánice, vše zaváté, muselo se ručně prohazovat. Pro množství sněhu nebylo možno plnit pracovní povinnost. Od 1.1. zákaz prodávání zrnkové kávy zelené i pražené. Místo toho prodávána žitná (1 kg za 6 Kč), sladová a cikorie. Od 31. nařízení odevzdávat veškeré mléko do mlékárny. Téhož dne nařízena lesní těžba dřeva. Ceny mouky: 1 kg krupice 3 Kč, pšeničná hrubá 2,85 Kč, dvoumelka 2,58 Kč, pšeničná chlebová 1,60 Kč, otruby 1,05 Kč - ceny tyto pouze ve velkém, v drobném prodeji o 60 haléřů více.

Únor: silné mrazy až -22°C. Od 1.2. cikáni nesmí kořovatí světem, musí se usadit trvale na jednom místě. Obec hlídaly hranice katastru ve dne v noci by se cikáni tam neusadili, když se přece usadili, ihned je obec odsunula na katastr obce sousední. Když se zjistilo, že v některé obci je jich více a jinde není žádný, tak je četnictvo přemístilo do obce, kde nebyli. Borovnice zůstala cikánů ušetřena. V některých obcích začali nový život. Ministrem zemědělství byl 3.2. jmenován Mikuláš z Bubna-Litice, majitel panství Doudlebského. 4.2. konalo se ve všech obcích poplachové cvičení - počátek a konec dán trubkou a zvonkem. 7.2. nařízení dodávky vajec a to u slepice starší 8 měsíců 60 vajec za rok a to: leden 1, únor 3, březen 6, duben 10, květen a červen po 12, červenec 10, srpen 6, z povinnosti je vyřata 1 slepice pro potřebu dvou osob samozásobitele. Vejce se značkovaly razítkem s číslem domovním.

15.2. zaveden letní čas od 1.4. do 6.10. 1940. 17.2. dávka cukru snížena ze 40 na 35 dkg, od 22.2. cena soli 2,40 Kč za 1 kg. Ceny dříví - měkké štípné 90, sukové 70, kulatina 77, tvrdé štípné 100, sukové 90, kulatina 85 Kč.

Březen: 4.3. vánice a 2 krát zahmilo, do 11. až -10°C zimy, pak oteplení a od 29. teplo. 11.3. shořela na Habšini (Zaňka) stodola, prý od krátkého spojení. Maximální oprava obuvi: pánské podrážky 30 Kč, dámská 23 Kč. Od 30.3. držitelé koz nemají nárok na lístek na mléko. Nová barevná okna na Homoli v kostele vnovali manželé Moravcovi - Sudslava, Chýnovských - Malá Lhota a Vavruškoví z Malé Lhoty. Ceny vajec dle váhy od 48 do 55, spotřebitel 1,10 Kč.

Duben: polovina měsíce chladná, noční mraz, od poloviny měsíce oteplení. 24.4. židé vyloučení z veřejných služeb, ze státních, právních, lékařských a veterinárních.

Pozn. autora výpisu: V tomto místě zápis v kronice označené jako léta 1927 - 1945 končí a zápis byl dne 6.3.1954. Dále následuje zápis o činnosti divadelního spolku "Beseda", o jehož činnosti jste byli již seznámeni výpisy z jeho kroniky, kterou sepsala paní Sládková-Marková z č.p. 36 (mlýn).

Za rok 1940 je zapsáno v kronice mnoho informací i vydávání různých nařízení, týkajících se celoplošné působnosti, které však jsou zveřejněny v celostátních materiálech s dopadem nejen na občany naší obce a není je třeba uvádět ve výpisu.

Příště již z kroniky let 1970 - 1989.

autor výpisu JUDr. Karel Skalický

PROCHÁZKY HISTORICKÝMI PUBLIKACEMI

G. Santayana: „Ti, kdo si nepamatují minulost, jsou odsouzeni k tomu ji opakovat.“

Původ názvů vesnic

Zatímco u názvů místních částí Borovnice, Rájec a Homole je původ jejich názvu poměrně uspokojivě vysvětlen, s názvem vsi Přestavky je to již poněkud složitější.

Pro úplnost a pro ty, kteří to třeba nevědí, přesto uvedu původ názvů u všech obecních částí. Informace byly čerpány z publikace L. Hosáka a R. Šrámka *Místní jména na Moravě a ve Slezsku*, z webu *Naše řeč* Ústavu pro jazyk český Akademie věd ČR a jeho digitalizovaného archivu publikací, dále dle historických dokumentů a publikací Národní knihovny na webu *Kramerius* a z dalších internetových zdrojů, jako např. stránek obcí se stejnými názvy. Základem je, že názvy obcí jsou odvozeny buď dle jejich polohy a okolí, nebo od jmen osobních.

Borovnice

Původ názvu vesnice Borovnice je odvozen od borů, boroví, tedy borovice. Okolí vesnice bylo zřejmě v době vzniku tohoto názvu pravděpodobně porostlé borovými lesy.

Rájec

Název vesnice Rájec je se vši pravděpodobností odvozen od slova Ráj, což je v dostup-

ných zdrojích na několika místech uváděno, zatímco jiný možný původ tohoto názvu se mi nepodařilo dohledat, ani ve vztahu k jiným starším formám zápisu tohoto názvu (tedy Rájice, Rajice, Rajcz apod.). Proto tento výklad názvu bude, jak předpokládám, zřejmě správný.

Homole

Název osady Homole (někdy uváděné hovorově jako Homol) samozřejmě nemá žádný jiný původ, než opět dle své polohy. Kopec ve tvaru cukrové homole je dostatečně výmluvným zdůvodněním tohoto názvu.

Přestavky

A jsme u toho oříšku, který jsem se rozhodl pokusit rozlousknout. Lidé v názvu samozřejmě slyší slovo vlk, což dává příčinu k domněnce, že název bude mít cosi společného s vlky. Někteří zase tvrdí, že název je odvozen snad od slova *přestávky*. Co je tedy blíže pravdě?

Pro vysvětlení tohoto názvu je nutné zajít do prastarých záznamů a podívat se, jak se vesnice tohoto názvu jmenovaly v historii, jelikož jediné původní podoba názvu může podat vysvětlení jeho vzniku. Tento název jsem našel na dvanácti různých místech

České republiky (a vyskytuje se také 1x na Slovensku a prý snad i v některém z dalších států, osídlených Slovany). V to počítám i již zaniklou ves Přestavky v okrese Hradec Králové, na jejímž místě dnes leží obec Kosice, hospodářský dvůr Přestavky, který je nyní součástí Mnichova Hradiště, nebo chatovou osadu Přestavky na Slapech.

V rané staré češtině 12. a 13. století se objevují názvy *Prestauelcice* (tedy Přestavčice, 1131), *Prestawlici* (1210), *Prestauilk* (1237), *Prestawilk* (1275, 1298).

Ve staré češtině 14. století se objevuje *Prziestabulk* (1341), *Przyestabulk* (1349) a *Przestawlk* (1358).

V období husitství (15. století) se objevují názvy *Prziestawlk* (1407), a jelikož již v tomto období se začínaly pozvolna užívat diakritická znaménka namísto spřežek, můžeme již namísto spřežky *rz* najít v názvu písmenko *ř*, tedy dnešní *Přestavky* (1436). Přesto ale pak ještě velmi dlouho byly užívány spřežky, a to především díky soustavným pokusům o poněmčování Čech. Proto i poté nacházíme názvy *Prestawlk* (1437) či *Przestawlk* (1448).

V době humanistické češtiny 16. a 17. stol. se stále užívá *Przestawlk* (1506), ale opět také *Přestavky* (1517). V následujícím období barokní češtiny od 17. do 18. století se mícháním spřežek a zaváděním diakritiky prováděly zápisy tohoto názvu velmi neobvykle, jako např. *Přestawlkh* (1675) *Pržestawlk* (1718 a 1751), *Přezestawlk* (1720) i staré *Przestawlk* (1691).

K luštění složení názvu je třeba znát způsob zápisu písmen v jednotlivých obdobích a umět je přečíst z písem jako švabach či fraktura, nebo starších slovanských písem jako cyrilice (azbuka), neřku-li dokonce hlásovice (kvůli původu slovanských jmen osobních, viz dále). Čeština procházela v ději-

nách podstatnými změnami (zapisovalo se *g* namísto *j* a zase *j* namísto *í* nebo *v* namísto *u* a proto zase *w* namísto *í*) a např. teprve v roce 1849 se začalo psát naše písmeno *v* namísto *w* a zapisovat *ou* namísto *au* (tedy až do roku 1849 se např. namísto dnešního slova *velikou* psalo *welikau*).

Z jednotlivých zápisů názvu v historii lze usuzovat, že až na výjimky, kdy byly užity neobvyklé způsoby zápisu (které mohly být způsobeny špatným zápisem jednotlivce nebo zaváděním změn zápisu českého jazyka) bylo od počátku nejpoužívanější formou zápisu názvu *Prestawlk* (či *Prestawilk*).

Pátrání po původu tohoto slova mne nakonec dovedlo až k publikaci srbského autora Jovana Pačice (napsána cyrilikou), kterou doplnil nám obvyklou latinkou a poznámkami Čech slovenského původu Ján Kollár a takto upravenou s titulem ***Gmenoslow čili slowník osobných gmen rozličných kmenů a nářečj národu Slawenského*** (tedy dnešní češtinou: *Jmenoslov čili slovník osobních jmen různých kmenů a nářečí národu Slovanského*) vydal roku 1828 Josef Milowuk v maďarském Budíně. Po dvou úvodních stranách a předmluvách (jednou v azbuce a podruhé v latince, leč nikoli v dnešní podobě, viz název) následuje slovník se dvěma sloupci, kde najdeme i české osobní jméno *Prestavlk* s odkazem *):

Преставлѣ, Прѣставлѣ.	Прѣставлѣ, Прѣставлѣ.
Прѣставлѣ. *)	Прѣставлѣ. *)
Прѣсобе.	Прѣсобе.
Прѣсполе.	Прѣсполе.
Прѣвиш.	Прѣвиш.
Прѣвиша.	Прѣвиша.
Прѣвлад, Прѣвволод, рус.	Прѣвлад, Прѣвволод, рус.
При-	При-
*) ср. Влак, серб. Вук, т. е. Влак, Влах, Лах, Лех, ср. Миловук.	*) cf. Vlák, serb. vuk, t. g. Vlák, Vlach, Lach, Lech, cf. Milovuk.)

Původ slova *Prestavlk* byl tedy osvětlen již před několika stoletími – jedná se o staré

slovanské osobní jméno českého původu, tedy křestní jméno člověka, tak jako dnes např. Petr nebo Josef. Název vesnice je tedy zřejmě odvozen od tohoto osobního jména, k čemuž vedou i další zdroje. Není v tom případě ale odvozen od polohy či činnosti a původ slova tedy v takovém případě nemá návaznost ani na „přestávky“.

Jestliže se osady a vsi Přestavky se vši pravděpodobností jmenují podle tohoto starého slovanského osobního jména, mohlo by to znamenat, že získaly název po člověku, který se zde usídlil se svou rodinou a místo bylo nazýváno „u Prestawlka“, později se označování dalších zde žijících lidí mohlo změnit na „z Prestawlk“, až nakonec nacházíme první zmínky o zdejší tvrzi z roku 1174 a následně o majitelích této tvrze v 15. století – Matěji a Stoškovi z Přestavlk. Pokud bychom tímto považovali původ názvu vsi Přestavky za vysvětlený tím, že pochází z osobního jména, chybí ovšem ještě osvětlení původu tohoto osobního jména - tedy proč dotyčný dostal takové jméno? Komu bývalo takové jméno dáváno? A mělo to či nemělo něco společného s vlky? Že bylo v našich krajích vlků mnoho, dokazuje např. publikace Fr. Špatného **Zábavy myslivecké**, která v druhém vydání vyšla roku 1860. V kapitole **Vlci v Čechách** nalezneme velmi zajímavé čtení:

Za onoho dávného věku, když byla Česká země hustým lesem pokrytá, nalézalo se na ní hojnost dravců rozmanitých rodů. Bujné rostlinstvo a nesmírný počet menších živočichů čtveronohých a letavých poskytoval jim hojnost potravy. Silnější šelmy vraždily v přirozené své krvežíznivosti nemilosrdně slabší zvířata. Kamkoliv se lidský zrak obrátil, hemžilo se živočišstvo. Byloť tu veliké množství medvědů, vlků, ostrovidů, lišek a t. d. Od té doby, co se počali první obyvatelé na české půdě usazovati, nastalo

ustavičné pronásledování a hubení všech dravců. Na příhodném místě, kde se rodina lidská usadila, porazila několik stromů a vystavěla si z nich své obydlí (pozn.: ach, to byla nádhera – žádné kupování pozemku, žádné povolení ke stavbě, žádné povolení ke kácení, žádné peníze za materiál, žádné úřady, prostě život...); vůkolní lesní kmeny z většího dílu znenáhla sporážela neb spálila, a vykloučená místa v lučiny a pole vzdělala tak, jak to dělají až posud vystěhovalci v amerických pralesích (pozn.: již dávno ne, kdeže loňské sněhy jsou...). Četná svá dobytčí stáda musel hospodář ostražitě hlídati a ochraňovati, poněvadž dravci s velikou smělostí z doupat svých na ně útoky činili. Lícil na ně pasti, tlučky, železa, otravoval je a chytal na vnađu do jam, zářázel je oštěpem, pikou je proháněl a šípy (střelami) z lučiště je střílel. Často se osadníci z několika vesnic k jich pronásledování spojili a veliké lovy odbyvali. Čeští panovníci a české panstvo, obklíčeni jsouce svými dvořany, myslivci, holoty a poddanými, činili často veliké hony a lovecké výpravy na vlky a jiné šelmy, a při této divoké a užitečné zábavě se tvrdili v srdnatosti. Za zabití každého dravce hojnou odměnu a záštelu udělovali, jak se to až posud v Polsku stává.

Pan Stanislav Konstantin Pietruski vypravuje ve své Historii Naturalné 1853: „Nedaleko od Podhradce žil vesničan, který tak dokonale znal všechny vůkolní peleše vlčíc, že sobě ročně za samé nosy 20 – 40 zl. stříbrných odměn vládních vydělal, přičemž se dokládá, že nikdy nezabíjel vlčíc, které mu tak pěkné důchody vynášely. Nazýval se Sen Dmítrovič, a bez přepínání půldruhého sta vlcát již sebral.“ Vynalezením střelného prachu a zdokonalením ručnic se vyplemenování dravců velmi usnadnilo. Když vlkům v pozdější době valným vystřílením lesní zvěře potravy ubylo, stali se v čas kruté zimy

odvážlivějšími. Doráželi až k obydlím lidským, snažíce se ve své drzosti nějakou kořist uloviti, kterou by svůj hlad ukojili. V tom čase musel býti hospodář velmi ostražitý a dobře ozbrojen, aby mu vlci velkých škod nenadělali. Bez ostré zbraně a nabitě ručnice nesměl se v noční době opovážiti ze stavení vykročiti, neb často se přiházelo, že hladoví vlci na lidi se vrhali a je sžírali.

Památka té doby zachovala se v následujícím vypravování, jakž často slyšeti bývá mezi obecným lidem: „Jindá bývaly v Čechách až u samých vesnic lesy, a vlci dost dětí sežrali i také veliké lidi. Když na večer někdo šel ven na potřebu, musel druhý u něho stát a křesat, sice by jej byl vlk sežral; a když děti plakaly, říkávaly jim matky: Mlč, vlk je venku, jestli tě uslyší plakat, tedy sem skočí a popadne tě a uteče s tebou; a když dítě bylo před chalupou venku ve dne, to mu říkali: Jdi domů dítě, přijde vlk na tebe, sní tě. Až dosaváde tu prapovídka lidí ještě mají ve zvyku.“

O hojném počtu vlků vydávají poněkud svědectví jmena našich vesnic. Máme v království Českém vesnice: dva Vlčí Doly, jednu Vlčí Horu, jedny Vlčí Hory, jedno Vlčí Pole, jeden Vlčíнец, jedny Vlký a jednu Vlkovou, pak **Přestavky**. V listině kláštera Opatovického od roku 1228 (viz Erben. Regesta str. 338) jmenuje se zašlá již vesnice Vlkovyje. V listině Vyšehradské okolo léta 1199, v dotčených regestech na stránce 200 obsažené, nazývá se jisté místo pod Vyšehradem ležící Vlčí Branka (porta lupi). Až posud se v Čechách nalézají pozemky v hojném počtu, kde se říká: u vlčí jámy, u vlčího dolu, u vlčího pole, ve vlčím atd.

Příčiněním rostoucího obyvatelstva vlci v Čechách znenáhla se vyplemeňovali.

Že počet jejich ve vlasti naší byl za panování slavného krále Přemysla Otakara II. ještě znamenitý, vysvítá ze spisu „Cosmae Con-

tinuatores“ str. 410, v kterém praví hodnověrný český dějepisec: „Léta od narození Páně 1268 kázal král Otakar udělati jámy v jedné každé vsi, na kteréžto jámy by se dala hus nebo podsvinče k chytání vlků.“ Na str. 422 při roce 1236 dotčeného spisu vypravuje: „Také vídino jest toho roku velké množství vlků před branami hradu Pražského s obojí strany, kteří velikými hlasy vyli, čímž zlé příhody národu Českému co znamením zvěstovali.“

Dotčené vlčí jámy nalézaly se také v okolí Pražském, a poněvadž se v pozdějším čase místo vlků zvěř do nich lapala, přikázali panovníci čeští, aby byly kaženy (pozn.: zlikvidovány). ...

... Nyní jsou vlci velmi vzácní hosté v Čechách (pozn.: nyní = pochopitelně v době napsání knihy). Málokdy sem v čas kruté zimy z Polska neb z Uherska zabloudí, a obyčejně sotva hranice české překročí, již je přivítají čeští výteční střelci ostrou palbou tak, že se vrhnou do náručí smrti, ani neokusivše českých lahůdek. Takové návštěvy hbitými nohama svými rychle vykonávají. Pan Stanislav Pietruski praví ve své Historii Naturalné, že vlk za jednu noc 20 mil uběhnouti může, a když zastihne lup, že bývá tak žravý, že na jeden ráz může i dvě ovce sloupnouti a potom zase třeba týden se postiti.

Tento výtažek části kapitoly ze staré publikace tedy přinesl jakýsi nástin, jak rozšíření vlci u nás byli a také vyslovuje hypotézu, že i název Přestavky má cosi do činění s vlky.

Např. obec Přestavky, ležící v Ústeckém kraji poblíž hory Říp, na svých internetových stránkách v textu o historii uvádí, že „podle filologického a etymologického výkladu „Přestavky“ je ves „přestavlků“, kteří přestali ve zdejších lesích s lovem vlků a založili osadu, tedy bývalých lovců vlků.“ Mnohé další zdroje uvádí také stejné nebo

velmi podobné vysvětlení původu tohoto slova. Pokud budeme věřit tomuto filologickému a etymologickému výkladu, pak je docela dobře možné, že by i osobní jméno Prestavlk mohl kdysi ve velmi dávných dobách získat někdo, kdo třeba lovil vlky a třeba s tím poté přestal, někde se usadil, a začalo se mu tak říkat. Ale pokud vezmeme v potaz to, že takové osobní jméno mohl někdo obdržet již při svém narození, a dále také to, kolik vesnic s tímto názvem existuje, pak vesnice samozřejmě nemusí být pojmenována po někom, kdo lovil vlky. Jedno ale jisté je – vlci v tomto kraji rozhodně byli (a to mnohem dříve než lidé) a vesnice Přestavlk má název se vši pravděpodobností odvozen od starého osobního jména

Přestavlk, ať již to byl kdokoli (a ať lovil vlky či nikoli). A toto jméno je dle jazykovědců prý spojeno s vlky, stejně jako např. jméno Petr je z řečtiny a znamená skála či kámen, ovšem nositel toho jména samozřejmě není z kamene...

Tak, tímto bychom měli osvětlen *pravděpodobný* vznik názvu vsi Přestavlk. Příště bychom se mohli vydat prozkoumat další historické dokumenty, třeba ty obsahující informace o majitelích tvrze v Přestavlkách včetně souvislostí s děním té doby v naší zemi. Pokud to tedy někdo nezakáže...

Pátráním v historické literatuře svátky vánoční strávil a článek sepsal váš spoluobčan

Petr Kotera

TROCHA POEZIE

Historické zamyslenj na Štěpána

*Koleda, koleda, Štěpáne,
co to nesses we džbáně?*

*Nese nese wzpomjinky
na doby zasslé dáwno giž časem,
kdy nebyly dárky gen dobjrky
a gá smvtnav nepsal gsem báseň.*

*Byly to doby krásné, jó byly,
kdy wracenj slvnce bylo tav podstatav,
co lidé opravdv, opravdv slawili.
Ano - żywot! S celav přjrodnj realitav.*

*Sic, nebyl to lehký żywot, to wěrv ne,
wssak radosti a lásky bylo wjce!*

*Dnes wssvde kol gen se line
zloba, záwist, a – kdyby to sslo –
snad poslali by na wás i nesstowice!*

Historické zamýšlení na Štěpána

*Koleda, koleda, Štěpáne,
co to neseš ve džbáně?*

*Nese nese vzpomínky
na doby zašlé dávno již časem,
kdy nebyly dárky jen dobírky
a já smutnou nepsal jsem báseň.*

*Byly to doby krásné, jó byly,
kdy vracení slunce bylo tou podstatou,
co lidé opravdu, opravdu slavili.
Ano - život! S celou přírodní realitou.*

*Sic, nebyl to lehký život, to věru ne,
však radosti a lásky bylo více!*

*Dnes všude kol jen se line
zloba, závist, a – kdyby to šlo –
snad poslali by na vás i neštovice!*

*A také mor by na vás pohnali,
nebude-li po gegich vůli,
to protože těžko by doznali,
že pravda někdy zkrátka bolí.*

*Wůl sic mnoho práce nadělá,
veliká gest to prawda,
leč bez kvlj, gak se tak zdá,
nemůže giž býti taková sranda.*

*Ta k oslawám ale patřj,
i k těm, co gsav k slunowratv!
A tak se ptám těch bratřj -
Nezwážjte raději návratv?*

*Náwratv k lidem a k gegich potřebám?
Wždyť gsme tv gedem pro drvhého!
Nebo snad každý pro sebe sám?
Co gsav snahy samotného?*

P.K. z P.

Anno Domini M M XIII

*A také mor by na vás pohnali,
nebude-li po jejich vůli,
to protože těžko by doznali,
že pravda někdy zkrátka bolí.*

*Wůl sic mnoho práce nadělá,
veliká jest to prawda,
leč bez kulí, jak se tak zdá,
nemůže již býti taková sranda.*

*Ta k oslavám ale patří,
i k těm, co jsou k slunovratu!
A tak se ptám těch bratří -
Nezwážíte raději návratu?*

*Návratu k lidem a k jejich potřebám?
Vždyť jsme tu jeden pro druhého!
Nebo snad každý pro sebe sám?
Co jsou snahy samotného?*

P.K. z P.

L.P. 13

(neznámý autor – možná Pavel Klokočka z Puchýřova by to mohl být, nebo tak něco)

Dobrý rok 2014 všem lidem dobré mysli vinšuju...

Český název **měsíce ledna** pochází od slova *led* – měsíc ledu. Původně byl tento měsíc ve východní Evropě označován jako **měsíc vlka**. Zpočátku byl leden v římském kalendáři až 11. měsíc v roce (do r. 153 n.l.).

Astrologicky je na začátku ledna Slunce ve znamení Kozoroha a na konci ve znamení Vodnáře. V astronomických termínech začíná v souhvězdí Střelce a končí v souhvězdí Kozoroha.

Staročeský kalendář na rok 2014

Leden

*

Je nový rok,
jak do tmy skok,
snížek se
slibně chumelí;

Január

*

zda šťastný nás
bude v něm krok,
co nám
dobrého nadělí.

Dni měs	Dnové týdne	Dnes připomíná se	Slunce		Měsíc		
			východ hh:mm	západ hh:mm	zn.	východ hh:mm	západ hh:mm
1. týden						Délka dne od 8 hod. 11 min. do 9 hod. 19 min.. Dne přibývá o 1 hod. 8 min.	
1	Středa	Nový rok • Den obnovy samostatného českého státu	07:58	16:09	☾		07:26 16:41
2	Čtvrtek	Karina	07:58	16:10	☾		08:15 17:58
3	Pátek	Radmila, Radomil	07:58	16:11	☾		08:56 19:18
4	Sobota	Diana	07:57	16:12	☾		09:30 20:38
5	Neděle	Dalimil	07:57	16:13	☾	09:59 21:54	Slunce vstupuje 20. t. m v 4 hod. 51 min. do znamení ☊ Vodnáře.
2. týden							
6	Pondělí	Tři králové • Kašpar, Melichar, Baltazar	07:57	16:14	☾	10:27 23:09	
7	Úterý	Vilma	07:56	16:16	☾	10:54 ++++	
8	Středa	Čestmír	07:56	16:17	☾	11:21 00:20	
9	Čtvrtek	Vladan	07:55	16:18	☾	11:50 01:29	Čtvrti Měsíce ● Nový Měsíc dne 1. t. m. v 12 hod. 14 min. ● První čtvrt dne 8. t. m. v 4 hod. 39 min. ○ Úplněk dne 16. t. m. v 5 hod. 52 min. ● Poslední čtvrt dne 24. t. m. v 6 hod. 19 min. ● Nový Měsíc dne 30. t. m. v 22 hod. 39 min.
10	Pátek	Břetislav	07:55	16:19	☾	12:22 02:34	
11	Sobota	Bohdana	07:54	16:21	☾	12:58 03:37	
12	Neděle	Pravoslav	07:54	16:22	☾	13:40 04:34	
3. týden							
13	Pondělí	Edita	07:53	16:24	☾	14:26 05:26	Pranostika lidu • Když červík v lednu ze země leze, zima až do května se poveze • Leden jasný, roček krásný • Mlhavý leden - mokré jaro • Ve dne jas, v noci mráz • Není-li leden mokrý, sušý vinařů se naplní • V lednu za pec si sednu • Když krtek ryje v lednu, končí zima v květnu • Lepší vlka pod oknem vidět než v lednu pluh na poli
14	Úterý	Radovan	07:52	16:25	☾	15:18 06:13	
15	Středa	Alice	07:52	16:26	☾	16:15 06:53	
16	Čtvrtek	Ctirad • Den památky Jana Palacha	07:51	16:28	☾	17:13 07:27	
17	Pátek	Drahošlav	07:50	16:29	☾	18:15 07:57	
18	Sobota	Vladislav, Vladislava	07:49	16:31	☾	19:16 08:25	
19	Neděle	Doubravka	07:48	16:33	☾	20:19 08:50	
4. týden							
20	Pondělí	Ilona, Sebastián	07:47	16:34	☾	21:23 09:13	
21	Úterý	Běla	07:46	16:36	☾	22:27 09:36	
22	Středa	Slavomír, Slavomira	07:45	16:37	☾	23:34 09:59	
23	Čtvrtek	Zdeněk	07:44	16:39	☾	— 10:26	
24	Pátek	Milena	07:43	16:41	☾	00:41 10:56	
25	Sobota	Miloš	07:42	16:42	☾	01:51 11:32	
26	Neděle	Zora	07:40	16:44	☾	03:00 12:15	
5. týden							
27	Pondělí	Ingrid • Den památky obětí holocaustu	07:39	16:46	☾		04:07 13:09
28	Úterý	Otylie	07:38	16:47	☾		05:07 14:14
29	Středa	Zdislava	07:36	16:49	☾		06:01 15:27
30	Čtvrtek	Robin, Erna	07:35	16:51	☾		06:46 16:46
31	Pátek	Marika	07:34	16:52	☾	07:24 18:07	

Délka dne od 8 hod. 11 min.
do 9 hod. 19 min.. Dne přibývá o
1 hod. 8 min.

Slunce vstupuje 20. t. m
v 4 hod. 51 min. do znamení ☊
Vodnáře.

Čtvrti Měsíce

- Nový Měsíc dne 1. t. m.
v 12 hod. 14 min.
- První čtvrt dne 8. t. m. v 4 hod.
39 min.
- Úplněk dne 16. t. m. v 5 hod.
52 min.
- Poslední čtvrt dne 24. t. m.
v 6 hod. 19 min.
- Nový Měsíc dne 30. t. m.
v 22 hod. 39 min.

Pranostika lidu

- Když červík v lednu ze země
leze, zima až do května se
poveze
- Leden jasný, roček krásný
- Mlhavý leden - mokré jaro
- Ve dne jas, v noci mráz
- Není-li leden mokrý, sudy
vinářů se naplní
- V lednu za pec si sednu
- Když krtek ryje v lednu, končí
zima v květnu
- Lepší vlka pod oknem vidět
než v lednu pluh na poli

OKRSEK SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ Č. 18

Vás zve na

11. OKRSKOVÝ HASIČSKÝ PLES

**v pátek 31. ledna 2014 od 20 hodin
na sále ve Chlenech**

Bohatá tombola • K tanci a poslechu hraje

K-BAND

Přijďte podpořit hasiče našeho okrsku

